

ÇOK KIYMETLİ VE SEVGİLİ HOCAM PROF. DR. ZEYYAT HATİPOĞLU

Prof. Dr. Erol Eren
Doğuş Üniversitesi

Bu satırlarda içimden ne geliyorsa ve ne gibi duygular içindeysen onları yazıyorum. Değerli hocamın sağlığında çıkarmaya çalıştığımız bu armağan kitabında yer almasını arzu ettiğim düşünce ve duygularım kendisiyle yüz yüze kaldığımızda dahi söylemediğim şeylerdir.

Zeyyat hocamı 1969 yılının yağmurlu bir Kasım ayında tanıdım. Ben o yıl İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İşletme-Maliye disiplinlerinden mezun olmuş, daha lisans eğitimini tamamlamadan da doktora sınavını kazanarak doktora seminerlerinin bir yılını başarı ile tamamlamıştım. Doktora derslerinin ikinci yılına kayıtlı olduğum İktisat fakültesinde devam ediyor, bir taraftan da Prof. Dr. Kemal Tosun hocamın ısrarı ile İşletme İktisadi Enstitüsünde İşletmecilik İhtisas Programına (master) devam ediyordum. Yine Kemal hocamın ısrarı ile asistanlık sınavına girmiş ve yeni kurulmuş olan İşletme Fakültesinin Yönetim ve Organizasyon Kürsüsüne asistan olmuşum.

Bu arada İşletme Fakültesi Doktora sınavı açtı ve bizler Kasım ayının ortalarında kaydımızı İktisat Fakültesinden alarak İşletme Fakültesine geçtik. Doktora öğrencilerinin çoğu Türkiye’de ilk defa İşletme Fakültesi adıyla kurulmuş olan bu kurumun yeni asistanlarıydık. Ne var ki, o zaman bu fakültenin doktora derslerini yürütecek yeterli sayıda öğretim üyesi yoktu. Şimdi rahmetli olan Kemal Tosun hocam, telefonla Zeyyat hocayı arayarak kendilerinden bu konuda yardım rica etti.Sözleri aynen bu günkü gibi kulaklarımdadır. "Zeyyat sen işletmeciliğin her alanını bilen ve genç akademisyenlerimize rehberlik yapacak değerli bir bilim adamısın.Bizle-

ri bu konuda engin bilgi ve tecrübenden mahrum bırakma." Zeyyat hoca, Kemal hocanın İktisat Fakültesinden sınıf arkadaşıydı. Belki başkası teklif etse kabul etmezdi, ama onun teklifini kıramadı. Bir sürü işi gücü ve danışmanlıkları arasında iki doktora dersimizi birden yürütmeyi kabul etti. Bu onun bilime ve bilim adamı yetiştirilmesine verdiği önemin apaçık göstergesiydi. Bu hep böyle devam etmiştir. Hocanın verdiği derslerden biri, Finansman; diğeri de Personel Yönetimi idi. Değerli hocamla ilk defa bu dersleri vermek üzere Fakülteye teşrif ettikleri ilk gün Kemal hocanın odasında tanıştık. Kendilerinin zaten kitaplarını biliyordum. Ama lisans eğitimimde hocam olmamıştı. Oldukça uzun boylu, şakaklarından itibaren kırışmaya başlamış saçları ve yakası kürklü şık bir paltosu ile pek heybetli, kendine güvenen olgun bir bilim adamıydı.

Hoca, Personel Yönetimi derslerinde bizim o zamana kadar yeterince görme olanağını bulamadığımız sistem yaklaşımı ve yönetimde modern akımları büyük bir şevkle anlatıyor ve batı literatüründe yeni çıkmış kitaplardan yararlanıyorduk.

Finansman derslerine gelince, Türkiye’de o güne kadar ciddi anlamda yayınlanmış bir tek finans kitabı Zeyyat hocanıydı. Hoca 1969 yazında İngiltere’ye gitmiş ve orada bazı konferans ve kongrelere katılmıştı. Bizlere ekonomi dalında Nobel ödülü alan Modigliani-Miller’in finans teorisine ve özellikle sermaye maliyetine katkılarını anlatıyor ve bu konuda ciddi biçimde yetişmemiz için elinden geleni yapıyordu. Finansman konusunu Türkiye’de bu kadar yakından izleyen ender bir bilim adamıydı. Yeterli alt yapımız olmadığı için epeyce zorlandığımızı hatırlıyorum. İlk seminer ödevini de bana "günümüze kadar öne sürülen faiz teorileri ve eleştirisi" konusunda vermişti. Epeyce literatür tarayarak güzel bir ödev hazırlama ve sunma çabasında bulunduğumu hatırlıyorum.

Bu çalışmalar sırasında Zeyyat hocanın tam bir araştırmacı kimliği olduğunu keşfettim. Ciddi bir bilimsel yaklaşımı vardı ve güncel ve çağdaş olan her şey dikkatini çekiyor ve kendini yenilemek belki de aşmak için sabahlara kadar bıkmadan usanmadan çalışıyordu.

Bu nedendir ki o, işletmeciliğin her konusunda araştırma ve yayın yapmış ender belki de tek bilim adamıdır. Bu durum bazılarının çekemezliğini ve kıskançlığını celbetmiştir. İşletmecilik ve iktisat bilimine onun kadar komple ve ciddi olarak bakan bir kimse oldukça nadirdir.

Hocam ile diyalogumuz kesintisiz olarak 1969 yılından beri sürdü. Ben, İşletme İktisadi Enstitüsünde ve İşletme Fakültesinde çeşitli kademelerde yöneticilik yaptığım dönemlerde, Zeyyat hocam bize verdiği derslerle daima bilimsel desteğini esirgemedi. Rahmetli Kemal hoca ile engin bir sevgi bağları vardı, birbirlerini ailecek sürekli ziyaret ederlerdi. Bir ara ben, Part-time'a ayrılarak Sabancı Holding A.Ş.'de müşavir olarak çalıştığımda hocamın engin bilgilerinden holding tepe yöneticileri ile bağlı kuruluşların genel müdürlerinin de yararlanması arzu ettim. Antalya'da bir stratejik yönetim semineri düzenledik. Hocam burada üst yöneticilere bilgi ve tecrübelerini aktardı, hepsi çok memnun olarak ayrıldılar.

1994 yılı başında Gebze İleri teknoloji Enstitüsü İşletme Fakültesine kurucu dekan olarak atandığımda, ilk aklıma gelen isim değerli hocam olmuştu. Kendilerine bu konuyu açtım ve yardımları olmadan bu görevi başarmakta zorluk çekeceğimi söyledim. Hocam yıllarca gece gündüz demeden yüksek lisans ve doktora derslerimizde yardımını esirgemedi. Yeni öğretim üyelerimizin yetişmesinde bizlere çok önemli destekler verdi. Bu katkılarını her zaman şükranla yad ederim. Geçirdikleri by pass ameliyatı nedeniyle hastaneye yatana kadar derslerini aksatmadan sürdürdü. Çalışma azmini bedensel sağlık sorunları bile azaltmamış, Sevim hanımın tüm muhalefetine rağmen sürdürmüştür ve sürdürmektedir. Onun öğrendiklerini öğrencilere ve genç akademisyenlere aktarma konusundaki şevki her zaman her şeyin üstünde olmuştur.

Hocam artık gelişmekte olan ülkelere uygun iktisadi yaklaşımlar için çırpınıyor, mevcut iktisatçılarımızı bu konuda batı ülkelerinde yazılanları aktardıkları için haklı olarak eleştiriyor. İngilizce olarak yazıp bastırıldığı makaleler, kitaplar ve kamu oyunu aydınlatıcı konferansları biz Türk bi-

lim adamlarına örnek olmalıdır. Bu konuda gelişmekte olan ÷lkelerin ve T÷rkiye'nin durumsal koşullarının ve yapısının farklı olduğunun dikkate alınarak yeni yaklaşımların ve kalkınma modellerinin geliştirilmesi olmaz ise olmaz bir durumdur. O nedenle, Zeyyat hocanın yapmakta olduğu katkılar her t÷rl÷ taktirin ÷st÷ndedir. O haklı olarak bizlerin de b÷yle davranmamız gerektiğini ve T÷rkiye gerçeeklerine ve kendimize orijinal özg÷ çalışmalar ortaya koyarak ismimizi Anabilim dalımıza nakşetmemizi istemektedir.

Sevgili hocam. Bu oğğ÷d÷n÷zde haklı olduğunuzu ifade ediyor, size ve ailenize, ailecek sağlıklı ve mutlu uzun ÷m÷rler diliyoruz.

Sevgi ve saygılarımla.